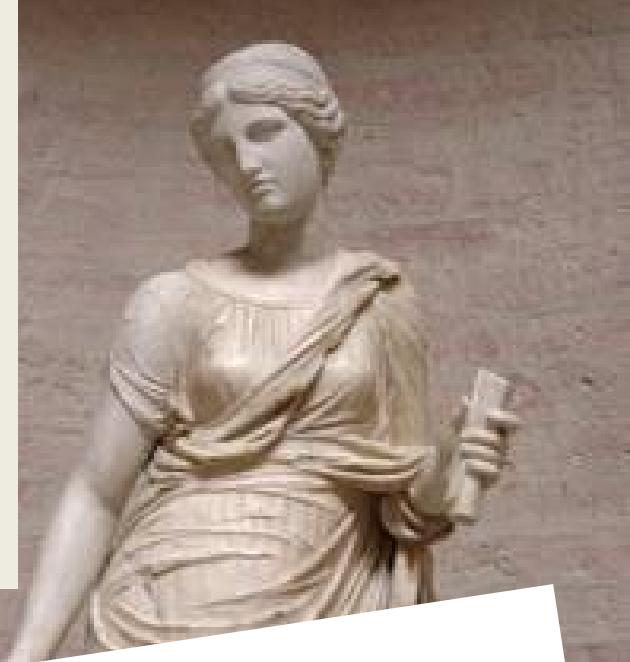

Überblicksvorlesung

Römische Literatur II

12. Ovid (III): Fasti

Latium
per annum

- > Seneca, Tragödien
- > Lukan, Epos
- > Martial, Epigramme

« Jahresrückblick »

???

Plautus

Catull

Lukrez

Vergil

Horaz

Tibull

Properz

Ovid

Fasti: „Kalender“ = Festkalender

dies fasti – nefasti

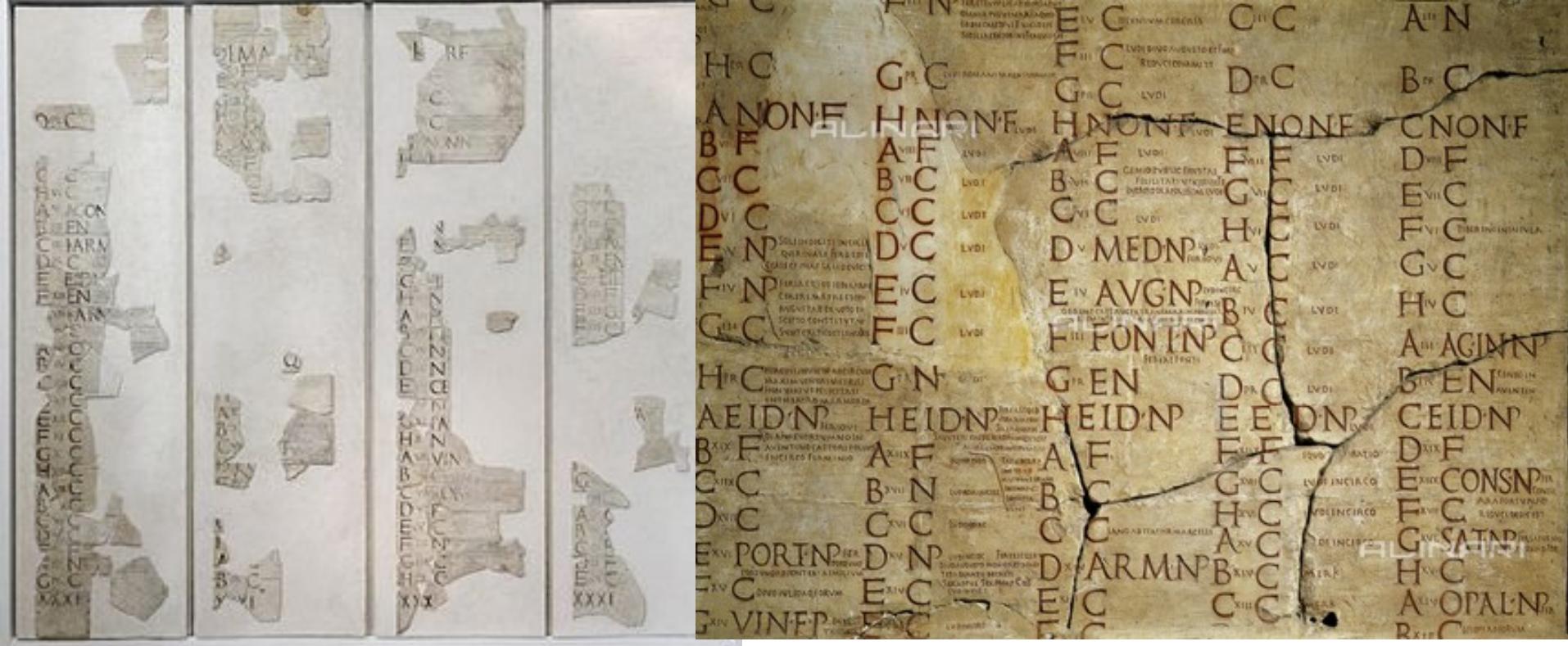
Kalendae

Nonae

Idus

notae dierum: F – C – N – NP – EN

Feste

Lehrgedicht
Cf. Ars amatoria
elegische Distichen

Bau- und Religionspolitik des Augustus

cf.: Sueton

Augustus, res gestae

Reflexe in der Literatur,
z.B. Apollo-Tempel

(gelobt 36/31, geweiht 28)

Vergil

Horaz

Properz (cf. Insgesamt Buch 4)

Tibull

Sueton, Vita Augsti

28,3 Urbem neque pro maiestate imperii
ornatam
et inundationibus incendiisque obnoxiam
excoluit adeo,
ut iure sit gloriatus
„marmoream se relinquere,
quam latericiam accepisset“. [...]

Sueton, Vita Augusti

29,1 publica opera plurima extruxit,
e quibus vel praecipua:
forum cum aede Martis Ultoris,
templum Apollinis in Palatio,
aedem Tonantis Iovis in Capitolio [...].

Augustus, res gestae

(19) Curiam [...] templumque Apollinis in Palatio cum porticibus, **aedem** divi Iuli, Lupercal, [...] pulvinar ad circum maximum, **aedes** in Capitolio Iovis Feretri Iovis Tonantis, **aedem** Quirini, **aedes** Minervae et Iunonis Reginae et Iovis Libertatis in Aventino, **aedem** Larum in summa sacra via, **aedem** deum Penatium in Velia, **aedem** Iuventatis, **aedem** Matris Magnae in Palatio feci.

Verg. Aen. 6, 69 f.

tum Phoebo et Triuiae
solido de marmore templum instituam
festosque dies de nomine Phoebi.

Horaz, carm. 1,31

Quid dedicatum poscit Apollinem
uates? Quid orat, de patera nouum
fundens liquorem? Non opimae
Sardiniae segetes feraces,

[...]

Tibull 2,5

Phoebe, fave!

novus ingreditur tua templa sacerdos:
huc age cum cithara carminibusque veni.

[...]

Properz 2,31

Quaeris, cur veniam tibi tardior?

aurea Phoebi

porticus a magno Caesare aperta fuit.
tantam erat in speciem Poenis digesta
columnis,

Prop. 4,6

Sacra facit uates: sint ora fauentia sacris,
et cadat ante meos icta iuuenga focos.

[...]

Musa, Palatini referemus Apollinis
aedem:

res est, Calliope, digna fauore tuo.

Caesaris in nomen ducuntur carmina:
Caesar

dum canitur, quaeso, Iuppiter ipse uaces!

Ov. ars 3, 113-122

Simplicitas rudis ante fuit:
nunc aurea Roma est,
Et domiti magnas possidet orbis opes.
Aspice quae nunc sunt Capitolia, quaeque
fuerunt:

Ov. am 3,13

Cum mihi pomiferis coniunx foret orta
Faliscis,

moenia contigimus victa, Camille, tibi.
casta sacerdotes Iunoni festa parabant
et celebres ludos indigenamque bovem;
grande morae pretium ritus cognoscere,

Ov. tristia 3,1-

"Missus in hanc uenio timide liber exulis
urbem -

da placidam fesso, lector amice,
manum;

[...]

Inde tenore pari gradibus sublimia celsis
ducor ad intonsi candida templaque dei,

Ovid, Fasti 1,1

Tempora cum **causis** Latium digesta per
annum

 lapsaque sub terras ortaque signa
canam.

Excipe pacato, Caesar Germanice, voltu
hoc opus [...]

Aition αἴτιον (Grund, Ursache)

cf. auch in der Aeneis

(met. 1,450)

nondum laurus erat, longoque decentia
crine

tempora cingebat de qualibet arbore
Phoebus.

ab origine mundi / ad mea ... tempora

Erzähler: Wie erzählt der Erzähler?

Was erzählt er?

Was betont er?

Woher weiß er das?

- sehr präsent
- Haltung nicht einheitlich
- durch sein Erzählen geht das Jahr voran

Themen

- Feste
- Datierung: Sternsagen
- Gründungen
- Kulte
- röm. Geschichte
- Augustus

Menschen und Götter

« *theologia tripartita* »

- Mythos
- Kult (Staatskult + privat)
- Philosophie

Themen

Geschichte, z.B.

- goldene Zeit, Saturn
- Aeneas, Anna Perenna
- Romulus
- Caesar
- Augustus

fast. 2,1

Ianus habet finem. cum carmine crescit
et annus:

alter ut hic mensis, sic liber alter
eat.

nunc primum velis, **elegi**, maioribus itis:
exiguum, memini, nuper eratis opus.

ipse ego vos habui faciles in amores
ministros,

 cum lusit numeris prima iuventa
suis.

idem sacra cano signataque tempora
fastis:

 ecquis ad haec illinc crederet esse
viam?

fast. 6,773
quam cito venerunt Fortunae Fortis
honores!

post septem luces Iunius actus erit.
ite, deam laeti Fortem celebrate, Quirites,
in Tiberis ripa munera regis habet.
pars pede, pars etiam decurrite cumba,
nec pudeat potos inde redire domum.
ferte coronatae iuvenum convivia, lintres,
multaque per medias vina bibantur
aquas.

fast. 1,709

Ipsum nos carmen deduxit Pacis ad aram:
haec erit a mensis fine secunda dies.
frondibus Actiacis comptos redimita
capillos,

Pax, ades et toto mitis in orbe mane.
dum desint hostes, desit quoque causa
triumphi:
tu ducibus bello gloria maior eris.

sola gerat miles, quibus arma coercent, arma,
canteturque fera nil nisi pompa tuba.

horreat Aeneadas et primus et ultimus orbis,
siqua parum Romam terra timebat, amet.

tura, sacerdotes, Pacalibus addite flammis,
albaque perfusa victima fronte cadat;

utque domus, quae praestat eam, cum pace
perennet,

ad pia propensos vota rogate deos.